

Clasa 10-A :Lecția din 22.04.2020

Clasa 10-B:Lecția din 22.04.2020

Clasa 10-C:Lecția din 23.04.2020

Compuși carboxilici (trivalenți)

Def. Acizii carboxilici sunt compuși organici care conțin în moleculă grupări funcționale carboxil „-COOH”.

Denumire- se adaugă sufixul „oic”

- HCOOH acid metanoic / acid formic
- $\text{CH}_3\text{-COOH}$ acid etanoic / acid acetic
- $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-COOH}$ acid propanoic

Clasificare

După natura radicalului

-acizi saturați: $\text{CH}_3\text{-COOH}$ acid etanoic

-acizi nesaturați: $\text{CH}_2=\text{CH-COOH}$ acid acrilic

-acizi aromatici: $\text{C}_6\text{H}_5\text{-COOH}$ acid benzoic

După nr. grupelor „-COOH”

-monocarboxilici : CH_3COOH

-policarboxilici: HOOC-COOH acid etandioic/acid oxalic

Izomerie-acizi carboxilici

-de catenă ; $n \geq 4$

-de funcțiune cu esterii, $n \geq 2$

-de poziție(nesaturați: $n \geq 4$ și aromaici: $n \geq 8$)

Metode de obținere

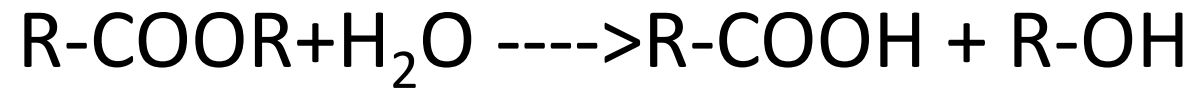
1. Metode oxidative

- oxidarea alcanilor superiori
- oxidarea alchenelor
- oxidarea arenelor
- oxidarea aldehidelor

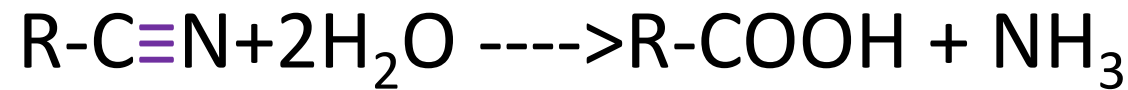
Metode de obținere

2. Metoda hidrolizei

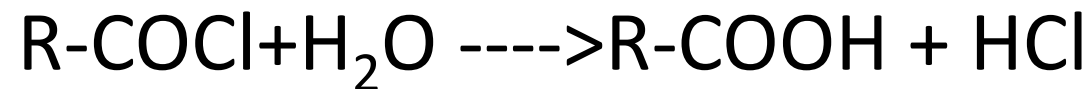
-hidroliza esterilor

-hidroliza nitrililor

-hidroliza amidelor și a clorurilor acide

Proprietăți fizice

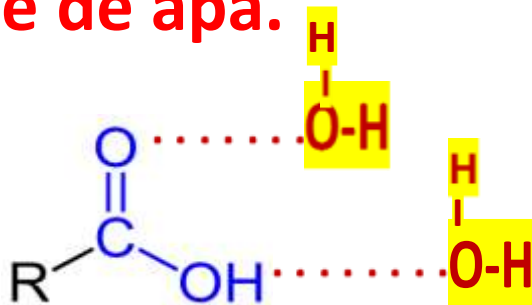
Acizii monocarboxilici saturați până la C10 sunt lichizi, ceilalți sunt solizi; acizii aromatici și cei dicarboxilici sunt solizi.

Punctele de topire și de fierbere cresc odată cu creșterea catenei.

Acizii saturați C1-C3 sunt miscibili (solubili) cu apa în orice proporție; solubilitatea în apă scade cu creșterea catenei.

Acizii aromatici sublimează.

Cauza solubilității în apă a acizilor inferiori o constituie formarea legăturilor de hidrogen între grupa carboxil și moleculele de apă.

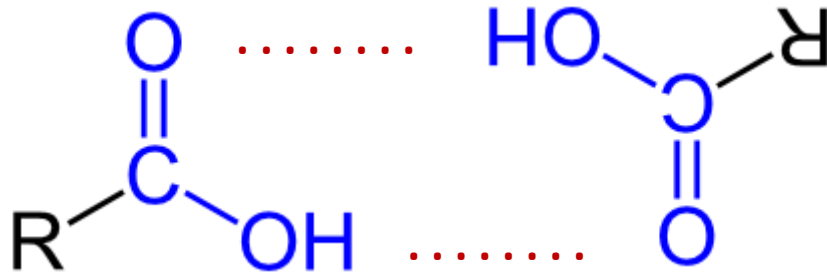

Proprietăți fizice

Acizii superiori se dizolvă în eter , benzen și compuși halogenați .

Punctele de fierbere anormal de ridicate dovedesc asocierea moleculelor de acid prin legături de hidrogen.

-desen:

Clasa 10-A :Lecția din 29.04.2020

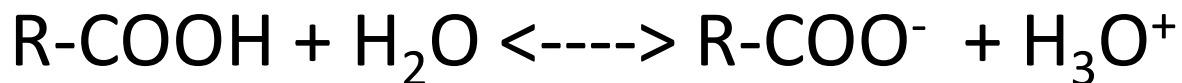
Clasa 10-B:Lecția din 27.04.2020

Clasa 10-C:Lecția din 29.04.2020

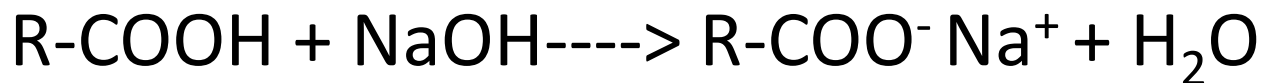
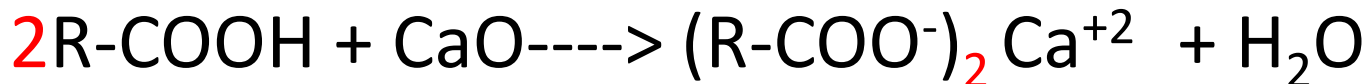
Proprietăți chimice

-comune cu ale acizilor anorganici

1. Ionizarea în apă

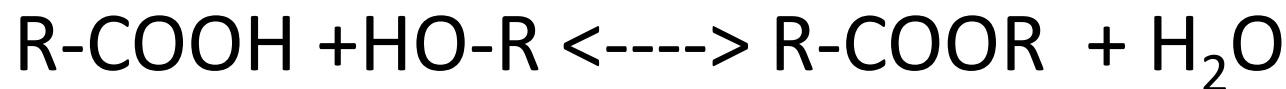
2. Reacția cu metalele/oxizii metalici/bazele/sărurile
(carbonații)

Proprietăți chimice

-caracteristice acizilor carboxilici

a) Reacția de esterificare

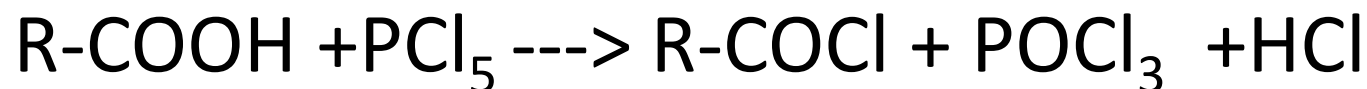

acid + alcool $\rightleftharpoons$ ester + apă

b) Reacția cu amoniacul

c) Reacția cu PCl_5

d) Obținerea de anhidride acide

Temă:Exerciții

1.115. Un acid monocarboxilic saturat $C_nH_{2n}O_2$, conține 40% C. Determină formula moleculară a acidului. Scrie formula de structură și denumește acidul determinat.

6.115. Peste 20 g $CaCO_3$ se adaugă soluție de acid acetic în exces. În urma reacției se degajă 3,584 litri CO_2 (c.n) .

a) Calculează puritatea $CaCO_3$.

b) Calculează masa de acetat de calciu obținută.

Clasa 10-A :Lecția din 30.04.2020

Clasa 10-B:Lecția din 29.04.2020

Clasa 10-C:Lecția din 30.04.2020

Verificarea rezolvării temei

1.115. Un acid monocarboxilic saturat $C_nH_{2n}O_2$, conține **40%** C. Determină formula moleculară a acidului. Scrie formula de structură și denumește acidul determinat.

$$M_{C_nH_{2n}O_2} = n \cdot A_C + 2n \cdot A_H + 2 \cdot A_O = n \cdot 12 + 2n \cdot 1 + 2 \cdot 16 = 14n + 32$$

În $(14n+32)$ g acid $C_nH_{2n}O_2$ ... sunt **12n** g C

în **100** g acid $C_nH_{2n}O_2$ .....sunt **40** g C

Rezultă : $(14n+32)40=1200n$; $560n+1280=1200n$; $1280=1200n-560n$;
 $1280=640n$, $n=2$,

Acidul are formula moleculară : $C_2H_4O_2$

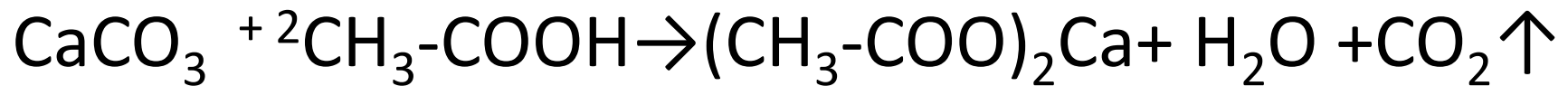
Formula de structură : CH_3-COOH Acid etanoic (acetic)

6.115. Peste 20 g CaCO_3 se adaugă soluție de acid acetic în exces. În urma reacției se degajă 3,584 litri CO_2 (c.n).

a) Calculează puritatea CaCO_3 .

b) Calculează masa de acetat de calciu obținută.

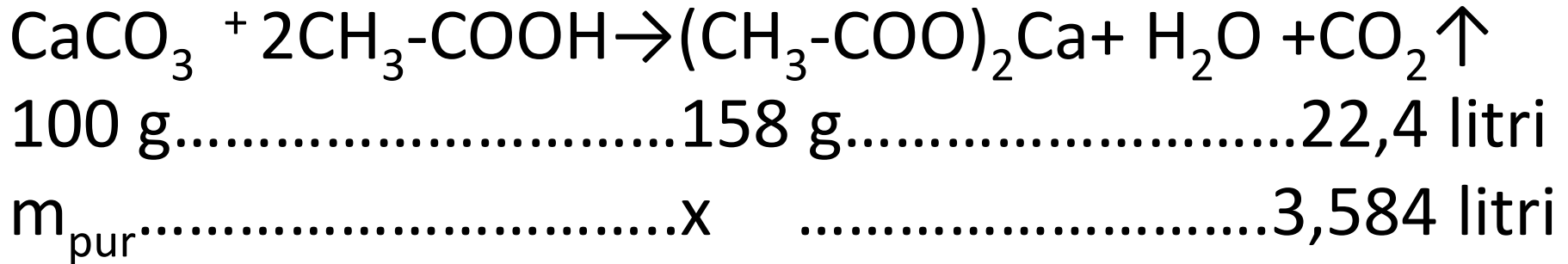
Reacția:

Pe baza reacției se fac următoarele calcule:

$$M_{\text{CaCO}_3} = 40 + 12 + 3 \cdot 16 = 100$$

$$M_{(\text{CH}_3\text{-COO})_2\text{Ca}} = 158$$

$x = 25,28 \text{ g} (\text{CH}_3\text{-COO})_2\text{Ca}$ acetat de calciu (sare)

$m_{\text{pur}} = 16 \text{ g CaCO}_3$

în 20 g CaCO_3 impur..... sunt 16 g CaCO_3 pur

în 100 g CaCO_3 impur..... sunt p%

p% = 80% puritate